

Nr 156.

Av herr **Karlsson, Gottfrid, m. fl.**, om åtgärder för att underlätta och förbilliga användandet av radioapparater i ej elektrifierade bygder.

Rundradion är i vår tid av största betydelse för ett snabbt spridande av nyheter och såsom kulturförmedlare. Vår svenska rundradio är sedan 1925 ordnad så att Kungl. Maj:t godkänt ett mellan telegrafstyrelsen och A.-B. Radiotjänst upprättat avtal, varigenom ifrågavarande bolag erhållit monopol på utsändning. Telegrafstyrelsen uppför och betjänar rundradiostationerna samt ombesörjer inkasserandet av de licenser, varje innehavare av mottagareapparat skall erlægga. Av de influtna licensavgifterna bekommer A.-B. Radiotjänst intill $\frac{1}{3}$ för anordnande av rundradioprogrammen och för anskaffande av erforderliga lokaler. Den årliga licensavgiften har hela tiden varit 10 kr.

Under senare år hava statens myndigheter alltmer använt sig av rundradion för att meddela kungörelser av olika slag, efterlysningar av försvunna personer m. m. Våra statsråd använda ej sällan rundradion för att för folket klargöra olika frågor. Till följd härav kan man säga, att ett indirekt krav uppstått på att varje medborgare bör ha tillgång till en radiomottagare.

Den hittills utgående licensavgiften för mottagare kan anses skälig om orten är elektrifierad. Emellertid ställer sig kostnaden för innehav av apparat mycket olika, beroende på om orten är elektrifierad eller ej. På en ej elektrifierad ort måste användas mottagare med elektriska batterier för lampornas förseende med elektrisk ström. Förutom att dessa apparater äro dyrare i inköp, måste mottagarens torrbatteri årligen ersättas med nytt sådant, och ackumulatorbatteriet omladdas 3 à 4 gånger årligen vid normal användning av apparaten. Laddningsstationen är ofta belägen på långt avstånd från licensinnehavarens hemvist. Transporten av ackumulatorbatteri kräver stor försiktighet. Mycket vanligt är att en person gör en resa till laddningsstationen, medförande batteriet, och om en eller flera dagar en ny resa för att hämta detsamma efter verkställd omladdning. Under de senare åren har man börjat ersätta ackumulatorbatterierna med torrelement, men dessa måste flera gånger om året förnyas.

Av det anförda framgår, att användandet av dessa radiomottagare jämfört med apparater, anslutna till elektriskt ledningsnät, förorsaka sina innehavare stora kostnader och besvär. Det måste anses som ett allmänt intresse att sådana orter, som icke äro elektrifierade, ej äro alltför distanserade vid användandet av denna nyhetsförmedlare och kulturspridare.

Staten bör vad dessa orter vidkommer ej utnyttja rundradion som skatteobjekt. Närmast ligger då till hands att helt borttaga plikten att lösa licens för radiomottagare med batterier, eller, om licensavgiften anses böra bibehållas, bör den sättas mycket låg.

Orter finnas, där elektriska kraftledningar äro dragna men brist på laddningsstationer gör sig gällande. Genom telegrafstyrelsens försorg kunde anordnas laddningsstationer på sådana platser. Enskilda personer, som ville anordna dylika stationer, kunde härvid stödjas med anslag eller genom lån mot villkor att de stode till allmänhetens tjänst med laddning av batterier.

Med stöd av det anförda föreslås,

att riksdagen måtte besluta hemställa hos Kungl. Maj:t om vidtagande av åtgärder för att i ej elektrifierade och avsides liggande bygder underlätta och förbilliga användandet av radioapparater.

Stockholm den 24 januari 1942.

Gottfr. Karlsson.

John Björck.

Eskil Albertsson.

P. J. Näslund.
